

การใช้วารสารศิลปะของอาจารย์และนักศึกษาศิลปะในมหาวิทยาลัยของรัฐ

นางสาวอัจฉรา พิมพัสกุล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ 2539

ISBN 974-633-728-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 17533569

USE OF THE ART PERIODICALS BY ART FACULTY MEMBERS AND
STUDENTS IN STATE UNIVERSITIES

Miss Achara Pimsakul

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

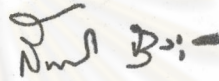
1996

ISBN 974-633-728-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การใช้วารสารศิลปะของอาจารย์และนักศึกษาศิลปะในมหาวิทยาลัยของรัฐ
โดย นางสาวอัจฉรา พิมพ์สกุล
ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ กล่อมจิตต์ พลายเวช

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

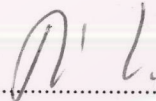

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ฤงสูรพน)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณพิมล กุลบุญ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ กล่อมจิตต์ พลายเวช)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ชลัยพร เหมะรัชตะ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประยงค์ศรี พัฒนกิจจำรูญ)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

อัจฉรา พิมพ์สกุล : การใช้วารสารศิลปะของอาจารย์และนักศึกษาศิลปะในมหาวิทยาลัยของรัฐ
(USE OF THE ART PERIODICALS BY ART FACULTY MEMBERS AND STUDENTS
IN STATE UNIVERSITIES) อ.ที่ปรึกษา : รศ.กล่อมจิตต์ พลายเวช. 149 หน้า. ISBN
974-633-728-9

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการใช้วารสารศิลปะของอาจารย์ และนักศึกษาศิลปะใน
มหาวิทยาลัยของรัฐในด้านวัตถุประสงค์การใช้ แหล่งที่ใช้ อายุของวารสาร คุณลักษณะของวารสาร รายชื่อ
วารสาร และสาขาวิชาของวารสาร ตลอดจนปัญหาในการใช้วารสาร โดยแจกแบบสอบถามแก่อาจารย์ และ
นักศึกษาศิลปะ จำนวน 405 ชุด และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 307 ชุด (ร้อยละ 75.8)

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์และนักศึกษาศิลปะมีวัตถุประสงค์ในระดับมากเพื่อค้นคว้าข้อมูลและ
เทคนิคใหม่ ๆ ที่จำเป็นในการสร้างสรรค์ผลงาน และเพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการในสาขาวิชา
ศิลปะและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ใช้วารสารจากทุกแหล่งในระดับปานกลาง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ
ห้องสมุดคณะ ช่วงอายุของวารสารที่ใช้ในระดับมากคือ ฉบับที่ตีพิมพ์ในช่วงปีปัจจุบัน คุณลักษณะของวาร
สารที่ใช้ในระดับมาก คือ ภาพประกอบ และเนื้อหา ในจำนวนวารสารทั้งหมด 69 ชื่อ มีวารสารที่ใช้ใน
ระดับปานกลาง 63 ชื่อและใช้ในระดับน้อย 6 ชื่อ ใช้วารสารทุกสาขาวิชาในระดับปานกลาง โดยสาขาวิชา
ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สาขาสถาปัตยกรรม สำหรับปัญหาที่ประสบเกี่ยวกับตัววารสาร ห้องสมุด และตัวผู้
เอง พบว่า อาจารย์และนักศึกษาศิลปะประสบปัญหาในระดับมาก คือ วารสารราคาแพงเกินไป

ผลการทดสอบความแตกต่างในการใช้วารสารศิลปะ พบว่า อาจารย์และนักศึกษาศิลปะใช้
วารสารศิลปะแตกต่างกันในด้านวัตถุประสงค์การใช้ แหล่งที่ใช้ คุณลักษณะของวารสาร สาขาวิชาของ
วารสาร และปัญหาในการใช้วารสารโดยแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเป็นบางส่วน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..บรรณารักษศาสตร์.....
สาขาวิชา ..บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์.....
ปีการศึกษา ..... 2538 .....

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

##C410383 : MAJOR LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

KEY WORD: USE OF THE ART PERIODICALS/ART STUDENTS/ART FACULTIES

ACHARA PIMSAKUL : USE OF THE ART PERIODICALS BY ART FACULTY MEMBERS AND STUDENTS IN STATE UNIVERSITIES. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. KLOMCHIT PLYWEJ. 149 pp. ISBN 974-633-728-9

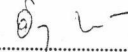
The purpose of this research was to study the use of the art periodicals by art faculty members and students in state universities concerning objectives, sources, ages of periodicals, factors of periodicals, lists and fields of periodicals including problems of uses. The questionnaires were distributed to 405 art faculties and students, of which 307 (75.8%) were returned.

Findings revealed that the objectives of art faculties and students for usage of the art periodicals in high level were searching information and new techniques to create art works and keeping pace with scholarly development in the art fields and others related. The source highest used in moderate level was faculty library. The age of periodicals used in high level was the presently published year. The factors of periodicals used in high level were illustrations and contents. Of the 69 lists of periodicals, 63 were used in moderate level and 6 were used in low level. Periodicals in the field of Architecture were highest used in moderate level. Among problems about periodicals, libraries and users, the problem of periodicals encountered in high level was the exceeding price.

The test of differences in use of the art periodicals between art faculties and students in terms of objectives, sources, factors of periodicals, fields of periodicals and problems revealed that there appear to be partly different.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....บรรณารักษศาสตร์.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

สาขาวิชา.....บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา.....2538.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือจากท่านรองศาสตราจารย์กมลอมจิตต์ พลายนเวช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไข และให้คำแนะนำเป็นอย่างดี ท่าน ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณพิมล กุลบุญ ในการให้ความช่วยเหลือในเบื้องต้นแก่ผู้วิจัย และท่าน อาจารย์ ดร.ศุภกรณ์ ดิษฐพันธ์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งได้ให้คำแนะนำทางด้านศิลปะอันมีประโยชน์ยิ่งต่องานวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณท่าน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรณพิมล กุลบุญ ประธานกรรมการ ท่านรอง ศาสตราจารย์ ชลัษฏพร เหมะรัชตะ และท่าน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประยงค์รี พัฒนกิจจำรูญ คณะ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องอันเป็นประโยชน์ต่องาน วิจัยและเนื่องจากทุนการวิจัยนี้บางส่วนได้มาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอ ขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ อาจารย์อลิตา จันผึ่งเพชร อาจารย์มัลลิกา มังกรวงศ์ อาจารย์ สุพจน์ สิงห์สาย อาจารย์ณภพพงษ์ กุ๊แร่ คุณพรพิศ เดชาวัฒน์ และคุณอัญชลี อ่อนศรี ในการ ให้ความช่วยเหลือในการแจกแบบสอบถาม ขอบคุณอาจารย์ไอฟาร์ ชำนิ คุณจรินทร์ ลีนา คุณ เบญจา รุ่งเรืองศิลป์ คุณสุนันทา พัฒน์จันทร์หอม และเพื่อน ๆ C4 ในการให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์และขอบคุณพี่น้องชาวห้องสมุดวิทยาลัยช่างศิลป์ทุกคนที่ช่วย แบ่งเบาภาระการทำงานจนทำให้ผู้วิจัยทำวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ท้ายนี้ขอขอบพระคุณคุณแม่ คุณไพพรรณ บุญมาก คุณสุนทรี วัธนเวคิน และคุณ จรียา พิมพ์สกุล ในการให้การสนับสนุนด้านการศึกษาและเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนมาจนสำเร็จการศึกษา

อัจฉรา พิมพ์สกุล

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่ 1. บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	5
สมมุติฐานในการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัยและกลุ่มตัวอย่าง	5
วิธีดำเนินการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
คำอธิบายศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	9
บทที่ 2. บริบทศนัวรรณกรรม.....	10
ความหมายของศิลปะ.....	10
ขอบเขตของศิลปะ	11
การแบ่งสาขาวิชาทางด้านศิลปะ	12
วารสารศิลปะ	17
- ความหมายของวารสารและวารสารศิลปะ	17
- ความสำคัญของวารสารศิลปะ	18
- ประเภทของวารสารศิลปะ	18
แหล่งผลิตวารสารศิลปะ	20
- วารสารศิลปะภาษาต่างประเทศ	20
- วารสารศิลปะภาษาไทย	22
งานวารสารของห้องสมุดศิลปะในมหาวิทยาลัยของรัฐ	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	31
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	31

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	36
การเก็บรวบรวมข้อมูล	39
การวิเคราะห์ข้อมูล	39
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	42
ตอนที่ 2 การใช้วารสารศิลปะของอาจารย์และนักศึกษาศิลปะ	49
ตอนที่ 3 รายชื่อวารสารศิลปะและสาขาวิชาของวารสารศิลปะที่ใช้	60
ตอนที่ 4 ปัญหาในการใช้วารสารศิลปะของอาจารย์และนักศึกษาศิลปะ	82
บทที่ 5 สรุปผลงานวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	97
สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล	97
ข้อเสนอแนะ	118
รายการอ้างอิง	121
ภาคผนวก	126
ภาคผนวก ก รายชื่อวารสารศิลปะที่มีให้บริการในห้องสมุดศิลปะ ในมหาวิทยาลัยของรัฐ	127
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม	130
ภาคผนวก ค รายชื่อวารสารศิลปะจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้	140
ภาคผนวก ง วารสารหลักด้านศิลปะของต่างประเทศ	145
ประวัติผู้เขียน	149

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง ก	ลักษณะทั่วไปของห้องสมุดศิลปะ	25
ตาราง ข	เวลาเปิด-ปิดบริการของห้องสมุดศิลปะ	26
ตาราง ค	จำนวนวารสารของห้องสมุดศิลปะ	27
ตาราง ง	ระบบการจัดเก็บวารสารของห้องสมุดศิลปะ	28
ตาราง จ	การบริการวารสารของห้องสมุดศิลปะ	29
ตาราง ฉ	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	33
ตารางที่ 1	จำนวนอาจารย์และนักศึกษาศิลปะจำแนกตามสถาบันและคณะ	44
ตารางที่ 2	จำนวนอาจารย์และนักศึกษาศิลปะจำแนกตามสาขาวิชา ที่มีการเรียนการสอนในหลักสูตร	45
ตารางที่ 3	วัตถุประสงค์ในการใช้วารสารศิลปะของอาจารย์และนักศึกษาศิลปะ	51
ตารางที่ 4	จำนวนอาจารย์และนักศึกษาศิลปะที่ใช้แหล่งต่าง ๆ	54
ตารางที่ 5	ระดับการใช้แหล่งต่าง ๆ ของอาจารย์และนักศึกษาศิลปะ	55
ตารางที่ 6	อายุของวารสารที่อาจารย์และนักศึกษาศิลปะใช้	57
ตารางที่ 7	คุณลักษณะของวารสารที่อาจารย์และนักศึกษาศิลปะใช้	59
ตารางที่ 8	จำนวนอาจารย์และนักศึกษาศิลปะที่ใช้วารสารศิลปะและ สาขาวิชาของวารสารศิลปะ	67
ตารางที่ 9	ระดับการใช้วารสารและสาขาวิชาของวารสารศิลปะ ของอาจารย์และนักศึกษาศิลปะ	74
ตารางที่ 10	จำนวนอาจารย์และนักศึกษาศิลปะที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับตัววารสาร ในการใช้วารสารศิลปะ	84
ตารางที่ 11	ระดับปัญหาเกี่ยวกับตัววารสารที่อาจารย์และนักศึกษาศิลปะประสบ ในการใช้วารสารศิลปะ	85
ตารางที่ 12	จำนวนอาจารย์และนักศึกษาศิลปะที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับห้องสมุด ในการใช้วารสารศิลปะ	88
ตารางที่ 13	ระดับปัญหาเกี่ยวกับห้องสมุดที่อาจารย์และนักศึกษาศิลปะประสบ ในการใช้วารสารศิลปะ	90

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 14 จำนวนอาจารย์และนักศึกษาศิลปะที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับตัวผู้ใช้เอง
ในการใช้วารสารศิลปะ 94

ตารางที่ 15 ระดับปัญหาเกี่ยวกับตัวผู้ใช้เองในการใช้วารสารศิลปะของ
อาจารย์และนักศึกษาศิลปะ 95

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย